

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Вищої ради правосуддя

_____ Григорій УСИК

« 11 » _____ 08 _____ 2023 р.

**План діяльності
Вищої ради правосуддя
на 2024–2026 роки**

1. Мета (місія)

Забезпечення верховенства права та захисту прав і свобод людини через формування доброчесного, високопрофесійного та незалежного корпусу суддів.

2. Аналіз поточної ситуації у сфері діяльності

Відповідно до Конституції України та Закону України «Про Вищу раду правосуддя», Вища рада правосуддя (далі також – Рада, ВРП) є колегіальним, незалежним конституційним органом державної влади та суддівського врядування, який діє в Україні на постійній основі для забезпечення незалежності судової влади, її функціонування на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством, формування доброчесного та високопрофесійного корпусу суддів, додержання норм Конституції і законів України, а також професійної етики в діяльності суддів і прокурорів.

До складу Вищої ради правосуддя відповідно до частини першої статті 5 Закону України від 21 грудня 2016 року № 1798-VIII «Про Вищу раду правосуддя» входять десять членів, обраних з'їздом суддів України із числа суддів чи суддів у відставці, два члени призначені Президентом України, по два члени, обирає Верховною Радою України,

з'їздом адвокатів України, всеукраїнською конференцією прокурорів, з'їздом представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ, та Голова Верховного Суду за посадою.

У січні – лютому 2022 року Вищою радою правосуддя прийняті рішення про звільнення з посад за власним бажанням дванадцяти членів ВРП.

Слід зазначити, що ВРП є повноважною за умови обрання на посаду щонайменше п'ятнадцяти членів, серед яких більшість становлять судді (включаючи суддів у відставці), та складення ними присяги.

У серпні 2022 року двох членів Вищої ради правосуддя обрано Верховною Радою України, одного члена Вищої ради правосуддя – з'їздом представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ.

На кінець 2022 року у Вищій раді правосуддя обіймали посади сім членів Ради, враховуючи Голову Верховного Суду.

Із 24 лютого 2022 року до кінця 2022 року у Вищій раді правосуддя був відсутній повноважний склад, тож Рада не могла виконувати свої конституційні завдання у повному обсязі.

У зв'язку із введенням воєнного стану в Україні відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» Вища рада правосуддя ні на день не зупиняла діяльності та активно реагувала на виклики, які постали перед державою та судовою системою.

У 2022 році Рада продовжила послідовну реалізацію основних завдань, передбачених статтею 131 Конституції України та статтею 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя».

Так, за наявності повноважного складу Вищої ради правосуддя на початку 2022 року було проведено **14** засідань Ради, на яких прийнято **169** актів.

Протягом січня – лютого 2022 року за результатами розгляду матеріалів про призначення кандидатів на посади суддів Радою ухвалено **2** рішення про внесення Президентіві України подань про призначення **2** кандидатів на посади суддів, із них: до місцевого загального суду – **1**; до місцевого господарського суду – **1**.

Крім того, Радою прийнято **1** рішення про залишення без розгляду рекомендації Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі також – ВККСУ) про призначення на посаду судді місцевого адміністративного суду у зв'язку з призначенням на посаду судді до іншого суду та надходженням відповідного клопотання від кандидата.

У 2022 році до Ради надійшла **1** заява судді у відставці про призначення на посаду судді в порядку, передбаченому Законом України від 4 червня 2020 року № 679-ІХ «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо відрядження суддів та врегулювання інших питань забезпечення функціонування системи правосуддя в

період відсутності повноважного складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України» (далі – Закон № 679-IX), яку не було розглянуто у зв'язку з відсутністю повноважного складу Ради.

Крім того, до Ради надійшло **5** матеріалів про припинення відставки суддів у порядку статті 145 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», за результатами розгляду яких Радою ухвалено **1** рішення про припинення відставки у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком, всі інші не розглянуті у зв'язку з припиненням повноважень членів Ради.

У звітному періоді Президентом України видано **1** указ про призначення **28** суддів за поданнями, внесеними ВРП у попередні періоди, у 2021 році – **28** указів про призначення **117** суддів.

У зв'язку з неможливістю здійснення правосуддя у відповідному суді, виявленням надмірного рівня судового навантаження у відповідному суді, припиненням роботи суду у зв'язку зі стихійним лихом, військовими діями, заходами щодо боротьби з тероризмом або іншими надзвичайними обставинами Вища рада правосуддя відповідно до статті 55 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» на підставі подання ВККСУ ухвалює рішення про відрядження судді, за його згодою, до іншого суду того самого рівня і спеціалізації для здійснення правосуддя.

Згідно з підпунктом 1 пункту 2 розділу II Закону № 679-IX Рада у період відсутності повноважного складу ВККСУ ухвалює без рекомендації чи подання ВККСУ рішення про відрядження судді до іншого суду того самого рівня і спеціалізації та про дострокове закінчення відрядження судді.

За результатами розгляду матеріалів про відрядження на початку 2022 року Вищою радою правосуддя прийнято рішення про відрядження **14** суддів, із них **6** суддям продовжено строк відрядження на один рік.

Крім того, Вищою радою правосуддя ухвалено:

12 рішень про відмову у відрядженні **12** суддів;

14 рішень про залишення без розгляду та повернення до Державної судової адміністрації України (далі також – ДСА України) повідомлень про необхідність відрядження суддів (продовження строку відрядження).

На виконання вимог Закону України від 15 березня 2022 року № 2128-IX «Про внесення змін до розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо забезпечення сталого функціонування судової влади в період відсутності повноважного складу Вищої ради правосуддя» (далі – Закон № 2128-IX) Головою Верховного Суду ухвалено **460** рішень про відрядження суддів, **13** рішень про дострокове припинення відрядження та відрядження до іншого суду, **34** рішення про продовження строку відрядження суддів, а також **17** рішень про дострокове припинення відрядження суддів. Секретаріатом Вищої ради правосуддя

здійснювалося організаційне, інформаційно-довідкове та інше забезпечення діяльності Голови Верховного Суду, зокрема щодо розгляду вказаних матеріалів.

У 2022 році Вищою радою правосуддя ухвалено **33** рішення про звільнення суддів із посад.

За звітний період Радою ухвалено рішення щодо звільнення суддів з посад за загальними обставинами, а саме у відставку – **28**. Крім того, протягом звітного періоду ВРП ухвалено **5** рішень про звільнення з посад **5** суддів, щодо яких були внесені подання про звільнення до набрання чинності Законом України від 2 червня 2016 року № 1401-VIII «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», але рішення щодо яких не були прийняті Верховною Радою України, в тому числі після скасування рішення Верховним Судом.

Однією із ключових проблем в реалізації Вищою радою правосуддя у 2022 році визначених законом повноважень стало позбавлення як Вищої ради правосуддя, так і її дисциплінарних органів можливості здійснювати процедури дисциплінарних проваджень стосовно суддів, а також розгляд скарг на рішення у дисциплінарних справах стосовно судді чи прокурора з огляду на положення Закону України від 14 липня 2021 року № 1635-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку обрання (призначення) на посади членів Вищої ради правосуддя та діяльності дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя», який набрав чинності 5 серпня 2021 року (далі – Закон № 1635-IX).

Законом № 1635-IX передбачено утворення служби дисциплінарних інспекторів як самостійного структурного підрозділу для реалізації Радою повноважень щодо здійснення дисциплінарного провадження стосовно суддів та уповноважено дисциплінарного інспектора Вищої ради правосуддя, зокрема, проводити попередню перевірку дисциплінарної скарги, переданої йому за результатами автоматизованого розподілу справ.

При цьому в розділі II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1635-IX не визначено переходу від попереднього правового регулювання до правового регулювання, визначеного Законом № 1635-IX, що позбавляє Раду можливості здійснювати процедури дисциплінарних проваджень стосовно суддів, а також розгляд скарг на рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності судді чи прокурора.

У зв'язку із правовою невизначеністю реалізації норм Закону № 1635-IX 5 серпня 2021 року Радою ухвалено рішення № 1809/0/15-21, яким зупинено з 5 серпня 2021 року розподіл між членами Вищої ради правосуддя скарг щодо дисциплінарного проступку судді (дисциплінарних скарг), поданих відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

У зв'язку з відсутністю законодавчого врегулювання цього питання порушується право громадян та інших суб'єктів, визначених статтею 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», на розгляд їхніх дисциплінарних

скарг щодо суддів у визначений законом строк; порушується право як суддів чи прокурорів, стосовно яких ухвалені рішення в дисциплінарних справах, так і скаржників на оскарження таких рішень до Вищої ради правосуддя.

У 2022 році до Вищої ради правосуддя надійшли **3263** дисциплінарні скарги щодо суддів. Загалом після набрання чинності Законом № 1635-ІХ та до кінця 2022 року до Вищої ради правосуддя надійшли **6231** дисциплінарна скарга.

Протягом 2022 року до Вищої ради правосуддя надійшло **8** заяв про порушення суддями вимог щодо несумісності та **1** заява про порушення прокурором вимог щодо несумісності.

За наявності повноважного складу Вищої ради правосуддя на початку 2022 року розглянуто **4** заяви про порушення суддями вимог щодо несумісності (з урахуванням заяв, що надійшли у попередній період), за результатами розгляду ухвалено:

- 1** рішення про визнання відсутності порушень суддею вимог щодо несумісності з іншою діяльністю або статусом;
- 3** рішення про залишення заяви без розгляду, повернення заяви скаржнику.

Крім того, протягом функціонування Вищої ради правосуддя у повноважному складі у 2022 році за результатами розгляду **2** заяв про порушення прокурорами вимог щодо несумісності (з урахуванням тих заяв, що надійшли у попередній період) Радою ухвалено **2** рішення про визнання відсутності порушень прокурором вимог щодо несумісності з іншою діяльністю або статусом.

Одним з основних повноважень Вищої ради правосуддя є вжиття заходів щодо забезпечення авторитету правосуддя та незалежності суддів. Рада визначає як основний та найскладніший напрям своєї діяльності вирішення питання забезпечення незалежності судової влади, оскільки ефективне виконання суддею своїх функцій можливе лише за умови його незалежності.

Питання тиску на суддю під час здійснення ним професійної діяльності на сьогодні залишається актуальним. Про це свідчить кількість звернень суддів із повідомленнями про втручання в їхню професійну діяльність.

Протягом 2022 року до Вищої ради правосуддя надійшло **128** повідомлень про втручання у професійну діяльність суддів щодо здійснення правосуддя, про вчинення дій, що порушують гарантії незалежності суддів або підривають авторитет правосуддя: **114** – від суддів місцевих судів, **7** – від суддів апеляційних судів, **3** – від суддів Верховного Суду та Вищого антикорупційного суду, **1** – від Територіального управління Державної судової адміністрації України.

Із вказаної кількості повідомлень, які надійшли до ВРП, **2** повідомлення суддів стосувалися втручання в їхню діяльність щодо здійснення правосуддя іншими суддями та відповідно до частини третьої статті 73 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» розглядаються в порядку, визначеному цим Законом для розгляду дисциплінарних скарг,

1 повідомлення знято з авторозподілу у зв'язку з відкликанням та розглянуто в порядку, визначеному Законом України «Про звернення громадян».

Вищою радою правосуддя розглянуто **47** повідомлень суддів про втручання в діяльність щодо здійснення правосуддя (з урахуванням тих повідомлень, які надійшли за попередні періоди).

За результатами розгляду **15** повідомлень про втручання в діяльність суддів щодо здійснення правосуддя Радою ухвалено **14** рішень про вжиття заходів реагування (звернення до прокуратури та органів правопорядку стосовно надання інформації про розкриття та розслідування злочинів; внесення до відповідних органів чи посадових осіб подання про виявлення та притягнення до встановленої законом відповідальності осіб, якими вчинено дії або допущено бездіяльність, та інші).

За результатами розгляду **32** повідомлень суддів Радою ухвалено **8** рішень про затвердження **22** висновків членів ВРП про відсутність підстав для вжиття заходів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя.

Крім того, на виконання вимог Закону № 2128-IX Головою Верховного Суду розглянуто **39** повідомлень про втручання в діяльність суддів щодо здійснення правосуддя та ухвалено **38** рішень, із них: **21** рішення про відмову у вжитті заходів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя та **17** рішень про вжиття заходів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя.

У 2022 році до Вищої ради правосуддя не надходили та не розглядалися клопотання про тимчасове відсторонення (продовження строку тимчасового відсторонення) суддів від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності.

Крім того, слід зазначити, що у 2022 році до Вищої ради правосуддя надійшло **1** подання про надання згоди на утримання судді під вартою, яке не було розглянуте у зв'язку з відсутністю повноважного складу Ради.

Протягом звітного періоду Вища рада правосуддя у зв'язку з реалізацією визначених законом повноважень продовжувала брати участь у міжнародному співробітництві, у тому числі взаємодіючи з іноземними закладами, установами та організаціями з питань правосуддя, з урахуванням обмежень, пов'язаних із введенням в Україні воєнного стану відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102, у зв'язку з повномасштабною військовою агресією російської федерації проти України.

Із кінця лютого 2022 року взаємодія із представниками органів міжнародної правової спільноти здійснювалася дистанційно.

Вища рада правосуддя отримала численні листи підтримки із засудженням російського військового вторгнення в Україну, зокрема від Комісії Генеральної ради судової влади Королівства Іспанії, Національної судової ради Угорщини,

Вищої ради магістратури Республіки Молдова та Асоціації «Суддівські ініціативи відкритого правосуддя», Судової ради Словачької Республіки, Європейської мережі рад юстиції, Європейської асоціації суддів адміністративних судів тощо.

Судова рада Латвії прийняла окрему Резолюцію про цінність демократії та захист суверенітету України.

Керівництво Вищої ради правосуддя звернулося до Президента Європейської мережі рад юстиції (далі – ЄМРЮ) пана Філіппо Донаті із проханням звернутися до членів ЄМРЮ та підтримати Україну, надавши зброю та обладнання для армії, гуманітарну допомогу для цивільного населення, «закривши» небо над Україною, надавши економічну підтримку, а також посиливши персональні санкції проти верхівки керівництва російської федерації та білорусі, економічні санкції проти представників російського та білоруського бізнесу – співучасників / спонсорів путінського режиму.

Керівництво ВРП також звернулося до голів вищих рад правосуддя країн Європейського Союзу із проханням підтримати Україну у прагненні бути членом ЄС.

Вища рада правосуддя надіслала листи Директорові Бюро з демократичних інституцій та прав людини Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) та Верховному Комісару Організації Об'єднаних Націй (ООН) з прав людини щодо виключення російської федерації із членів цих міжнародних організацій.

Вища рада правосуддя разом з іншими органами суддівського врядування та самоврядування брала активну участь у підготовці відповідей на опитувальник, наданий Європейською Комісією для підготовки Висновку стосовно заявки України на членство в Європейському Союзі (далі – Висновок).

Після отримання Висновку Вища рада правосуддя регулярно інформувала Кабінет Міністрів України та Міністерство фінансів України щодо реалізації плану заходів із виконання рекомендацій, що містяться у Висновку.

У межах співробітництва з ЄМРЮ член Вищої ради правосуддя Блажівська О.Є. взяла участь у засіданні Генеральної Асамблеї ЄМРЮ, яке проходило з 1 по 3 червня 2022 року у місті Афінах (Грецька Республіка), та виступила з доповіддю «Судова система України в умовах воєнного часу». За результатами цього засідання прийнято Афінську декларацію щодо суддівської солідарності в часи кризи.

Введення в Україні воєнного стану вплинуло на заплановану міжнародну діяльність Вищої ради правосуддя та внесло корективи в тематику і формат основної частини заходів, які за нових умов загалом відбувалися в режимі відеоконференції.

Члени Вищої ради правосуддя взяли участь в онлайн-режимі у Міжнародній науково-практичній конференції високого рівня на тему «Система правосуддя України в умовах війни: національний та міжнародно-правовий вимір», організованій Національною школою суддів України та Державною судовою адміністрацією України за підтримки

Консультативної ради європейських суддів, Європейської мережі суддівської освіти, проєктів та програм міжнародної технічної допомоги, що працюють в Україні.

Представники Вищої ради правосуддя взяли участь у презентації огляду кодексів професійної поведінки правників у Вірменії, Грузії, Республіці Молдові та Україні в межах спільного регіонального проєкту Європейського Союзу та Ради Європи «Зміцнення професії правника відповідно до європейських стандартів».

Пріоритетними для Вищої ради правосуддя залишаються створення безперешкодного доступу громадян, у тому числі ЗМІ, до публічної інформації про діяльність органу. Рада забезпечує надання достовірної та об'єктивної інформації про виконання своїх функцій і повноважень, своєчасне та адекватне реагування на ситуації, що потребують публічної реакції з боку посадових осіб державного органу, динамічну роботу із журналістами, своєчасну, адекватну, побудовану на зрозумілих фактах реакцію на журналістські матеріали.

ВРП бере участь у громадських обговореннях, надає обґрунтовані пояснення щодо прийнятих рішень, реагує на критику. З-поміж головних задекларованих принципів комунікаційної взаємодії – партнерство, що означає готовність до співпраці зі ЗМІ, громадянами, інститутами громадянського суспільства шляхом участі у спільних заходах.

У 2022 році у розділі «Прес-центр» на вебпорталі «Судова влада України» розміщено **1497** новин, на сайті Ради: новин та повідомлень – **368**, анонсів – **16**, оперативних результатів розгляду питань порядку денного засідань – **123**, актів Вищої ради правосуддя – **22461**. Активно наповнюються інформацією сторінки Ради у соціальних мережах. У 2022 році відредаговано **4341** сторінку проєктів документів.

Статтею 187 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» встановлено, що Рада є повноважною за умови обрання (призначення) на посаду щонайменше п'ятнадцяти членів, серед яких більшість становлять судді (включаючи суддів у відставці), та складання ними присяги.

12 січня 2023 року відбувся XIX позачерговий з'їзд суддів, який обрав вісьмох членів Вищої ради правосуддя за квотою суддівської спільноти.

Це дало можливість відновити роботу органу суддівського врядування, розблокувати цілу низьку процесів у судовій владі, що пов'язані з роботою судів та кадровими питаннями, а також продовжити реалізацію завдань, пов'язаних із судовою реформою.

Вища рада правосуддя – один із органів, без якого не може функціонувати судова система в Україні. Серед її завдань – внесення подання про призначення судді на посаду, розгляд скарг, ухвалення рішень про звільнення судді та надання згоди на затримання судді чи утримання його під вартою.

Упродовж першого півріччя 2023 року Вищою радою правосуддя проведено **58** засідань, на яких прийнято **672** акти.

Протягом першого півріччя 2023 року до ВРП надійшло **40** повідомлень Державної судової адміністрації України щодо необхідності відрядження суддів і продовження строку відрядження суддів до **32** судів, **14** повідомлень ДСА України про дострокове закінчення відрядження суддів.

Протягом вказаного періоду Вищою радою правосуддя ухвалено **27** рішень про початок процедури відрядження до **27** судів (до місцевих загальних судів – **25**, до окружних адміністративних судів – **1**, до апеляційних загальних судів – **1**), у зв'язку з оприлюдненням на офіційному веб сайті Вищої ради правосуддя оголошень про початок процедури відрядження суддів надійшло **38** згод суддів на відрядження до **11** судів.

За результатами розгляду матеріалів Вищою радою правосуддя ухвалено:

6 рішень про відрядження та про продовження строку відрядження суддів;

17 рішень про повернення до ДСА України повідомлень про необхідність відрядження суддів;

7 рішень про залишення без розгляду повідомлень ДСА України про відрядження суддів та продовження строку відрядження;

9 рішень про дострокове закінчення відрядження суддів;

3 рішення про відмову у достроковому закінченні відрядження суддів;

2 рішення про залишення без розгляду повідомлення ДСА України про дострокове закінчення відрядження судді.

Керуючись положеннями Конституції України як нормами прямої дії, на виконання повноважень щодо звільнення судді з посади Вищою радою правосуддя звільнено **191** суддю за загальними обставинами, зокрема у відставку – **178**, у зв'язку з поданням заяви про звільнення за власним бажанням – **13**.

Крім того, протягом періоду, що аналізується, ВРП ухвалено **1** рішення про звільнення **1** судді з посади за вчинення істотного дисциплінарного проступку, грубе чи систематичне нехтування обов'язками, що є несумісним зі статусом судді, або виявлення його невідповідності займаній посаді.

За перше півріччя 2023 року до Вищої ради правосуддя надійшло **78** повідомлень про втручання у професійну діяльність суддів щодо здійснення правосуддя, про дії, що порушують гарантії незалежності суддів або підривають авторитет правосуддя.

Вищою радою правосуддя розглянуто **115** повідомлень суддів про втручання в діяльність щодо здійснення правосуддя (з урахуванням повідомлень, які надійшли за попередні періоди).

За результатами розгляду **59** повідомлень про втручання в діяльність суддів щодо здійснення правосуддя ухвалено **57** рішень про вжиття заходів реагування (звернення до прокуратури та органів правопорядку стосовно надання

інформації про розкриття та розслідування злочинів; внесення до відповідних органів чи посадових осіб подання про виявлення та притягнення до встановленої відповідальності осіб, якими вчинено дії або допущено бездіяльність, та інші).

За результатами розгляду **56** повідомлень суддів ухвалено **28** рішень про затвердження **51** висновку членів ВРП про відсутність підстав для вжиття заходів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя.

Відповідно до чинного законодавства до повноважень ВРП належить ухвалення рішення про тимчасове відсторонення та продовження строку тимчасового відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням судді до кримінальної відповідальності.

За перше півріччя 2023 року до Вищої ради правосуддя надійшло **12** клопотань Офісу Генерального прокурора про тимчасове відсторонення та продовження строку тимчасового відсторонення суддів від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням судді до кримінальної відповідальності.

За результатами розгляду вказаних клопотань Вищою радою правосуддя ухвалено:

7 рішень про задоволення клопотань Офісу Генерального прокурора про тимчасове відсторонення та продовження строку тимчасового відсторонення судді від здійснення правосуддя до набрання законної сили вироком суду або закриття кримінального провадження;

3 рішення про часткове задоволення клопотання Офісу Генерального прокурора про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням судді до кримінальної відповідальності;

1 рішення про відмову в задоволенні клопотання Офісу Генерального прокурора про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя;

1 рішення про повернення без розгляду клопотання Офісу Генерального прокурора про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням судді до кримінальної відповідальності.

Також протягом першого півріччя 2023 року до Вищої ради правосуддя надійшло **6** подань про надання згоди на утримання судді під вартою, за результатами розгляду яких ухвалено **6** рішень про надання згоди на утримання судді під вартою.

3. Завдання та показники результатів їх виконання

Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період		Плановий період		
			2022 рік (звіт)	2023 рік (затверджено)	2024 рік (проект)	2025 рік (прогноз)	2026 рік (прогноз)
1	2	3	4	5	6	7	8
Кількість актів, прийнятих Вищою радою правосуддя, її органами, дисциплінарними інспекторами та членами Вищої ради правосуддя	од.	План діяльності, управлінський облік	181	7350	8040	7500	7500
Кількість розглянутих запитів на інформацію та звернень	од.	План діяльності, управлінський облік	2421	2500	4000	4500	4500
Забезпечення незалежності судової влади							
Кількість прийнятих актів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя	од.	План діяльності, управлінський облік	47	280	280	280	280
Забезпечення функціонування судової влади на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством та додержання професійної етики у діяльності суддів і прокурорів							
Кількість прийнятих актів, якими завершено розгляд справ (заяв) щодо несумісності	од.	План діяльності, управлінський облік	6	16	20	20	20
Кількість прийнятих дисциплінарними інспекторами актів про залишення без розгляду дисциплінарних скарг	од.	План діяльності, управлінський облік	—	3600	4200	3600	3600

1	2	3	4	5	6	7	8
Кількість прийнятих Дисциплінарними палатами актів, якими завершені дисциплінарні провадження щодо суддів	од.	План діяльності, управлінський облік	0	6000	2800	2400	2400
Кількість прийнятих актів за результатами розгляду скарг на рішення у дисциплінарних справах	од.	План діяльності, управлінський облік	0	60	100	100	100
Формування доброчесного та високопрофесійного корпусу суддів							
Кількість прийнятих актів щодо призначення судді на посаду, переведення та відрядження судді	од.	План діяльності, управлінський облік	57	1100	1090	500	500
Кількість прийнятих актів щодо тимчасового відсторонення судді від здійснення правосуддя, звільнення судді з посади, припинення відставки судді	од.	План діяльності, управлінський облік	35	215	235	220	213

5. Бюджетні програми

№ з/п	КПКВК і назва бюджетної програми	КФКВ	Обсяги фінансування стратегічних цілей та завдань за бюджетними програмами (тис. гривень)								
			2023 рік (затверджено)		2024 рік (план)		2025 рік (прогноз)		2026 рік (прогноз)		
			Загальний фонд	Спеціальний фонд	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Загальний фонд	Спеціальний фонд	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Забезпечення незалежності судової влади. Забезпечення функціонування судової влади на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством та додержання професійної етики у діяльності суддів і прокурорів. Формування доброчесного та високопрофесійного корпусу суддів.											
1	5981010 «Забезпечення засад функціонування незалежної судової влади»	0330	232 530,5	-	228 898,1	-	-	-	-	-	-
Усього за завданням:			232 530,5	-	228 898,1	-	-	-	-	-	-
Усього за планом діяльності:			232 530,5	-	228 898,1	-	-	-	-	-	-

6. Очікувані результати (за роками планового періоду)

За визначенням Законом України «Про Вищу раду правосуддя» статусом Вища рада правосуддя є колегіальним, незалежним конституційним органом державної влади та суддівського врядування, який діє в Україні на постійній основі для забезпечення незалежності судової влади, її функціонування на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством, формування доброчесного та високопрофесійного корпусу суддів, додержання норм Конституції і законів України, а також професійної етики в діяльності суддів і прокурорів.

Протягом 2022 року судова система зіткнулася не лише із жорсткими викликами, зумовленими широкомасштабною агресією РФ, а й із відсутністю в таких критичних умовах повноважного складу конституційного органу державної влади та суддівського врядування – Вищої ради правосуддя, що унеможливило формування служби дисциплінарних інспекторів та здійснення дисциплінарних проваджень щодо суддів; зупинено реалізацію повноважень конституційного органу щодо: призначення суддів; звільнення суддів; припинення відставки; надання згоди на затримання суддів,

утримання їх під вартою чи арештом; ухвалення рішень про тимчасове відсторонення суддів від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності тощо.

Як відомо, з 5 серпня 2021 року, тобто з моменту набрання чинності Законом № 1635-ІХ, внесено зміни до Закону України «Про Вищу раду правосуддя», розгляд дисциплінарних скарг, скарг на рішення у дисциплінарних справах стосовно суддів чи прокурорів зупинено.

Слід зазначити, що з моменту набрання чинності Законом № 1635-ІХ та станом на 31 грудня 2022 року до Вищої ради правосуддя надійшли 6 231 дисциплінарна скарга.

Наразі у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо зміни статусу та порядку формування служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» № 9483 від 12 липня 2023 року, а також законопроекти № 9483-1 та № 9483-2, в яких порушено питання щодо створення служби дисциплінарних інспекторів. Зазначеними законопроектами планується негайно розблокувати роботу з розгляду справ стосовно дисциплінарної відповідальності суддів та дати змогу конституційному органу виконувати свої повноваження в повному обсязі.

Важливим є те, що навіть в умовах відсутності повноважного складу Вищої ради правосуддя та повномасштабної військової агресії російської федерації проти України Вища рада правосуддя не залишалася осторонь та вживала всіх можливих заходів з метою забезпечення безперервного функціонування судової влади, а також швидкого вирішення інших питань щодо забезпечення доступу до правосуддя.

Варто наголосити, що нагальною проблемою судової системи у 2022 році, як і у 2020 – 2021 роках, став кадровий дефіцит у судах (30 % від затвердженої штатної чисельності суддів або понад 2050 суддівських посад у місцевих та апеляційних судах залишаються вакантними), що породжує об'єктивні виклики в частині реалізації громадянами України права на справедливий суд, яке гарантується статтею 55 Конституції України, статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та статтею 14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права.

Під час дії воєнного стану в Україні до ВРП надійшло 66 заяв суддів про звільнення у відставку та 8 заяв про звільнення за власним бажанням. Однак через неповноважний склад ВРП судді були позбавлені можливості скористатися своїм конституційним правом на звільнення з посади.

Протягом 2022 року до Ради також надійшли повідомлення голів судів про припинення повноважень 12 суддів у зв'язку з досягненням ними шістдесяти п'яти років, 10 із цих суддів подавали до Вищої ради правосуддя заяви про звільнення у відставку.

Варто зазначити, що після відновлення роботи Вищої ради правосуддя протягом першого півріччя 2023 року 191 суддя скористався своїм правом на відставку.

Неукомплектованість суддівського корпусу зумовлює збільшення навантаження суддів, що негативно впливає на оперативність та якість розгляду судових справ. Як наслідок, українці змушені місяцями, а то й роками очікувати рішення суду у справах про розлучення, усиновлення, виплату аліментів, повернення коштів, дорожньо-транспортні пригоди, а також у справах, пов'язаних зі збройним конфліктом, тощо.

Важливим також є те, що 1 червня 2023 року Вища рада правосуддя призначила 16 нових членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, розблокувавши роботу ключового органу з формування суддівського корпусу, який не працював із 2019 року. Це дасть змогу завершити кваліфікаційне оцінювання суддів, у яких вже закінчився п'ятирічний строк повноважень, завершити кваліфікаційне оцінювання всіх інших суддів, провести конкурс на посади суддів судів першої та апеляційної інстанцій, оскільки ситуація в цих судах особливо критична.

Формування повноважного складу ВККСУ є одним із пріоритетних завдань Вищої ради правосуддя, оскільки це важливий крок для проведення судової реформи, який відкриває можливість оновлення суддівського корпусу. Відновлення роботи ВККСУ є однією із семи рекомендацій Європейської Комісії щодо заявки України на членство в Європейському Союзі.

Відновлення роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України дасть можливість подолати дефіцит суддівських кадрів, а саме заповнити суддівські вакансії в судах першої та апеляційної інстанцій, сприятиме підвищенню якості правосуддя і полегшить доступ громадян до правосуддя.

Вища рада правосуддя є ключовою ланкою у забезпеченні стабільності судової системи. Виконання нею функцій у повному обсязі є запорукою реалізації державної влади всіма конституційними інституціями.

Ураховуючи значний обсяг роботи Вищої ради правосуддя, її місце в системі правосуддя, для забезпечення виконання основних функцій і завдань, покладених на Вищу раду правосуддя, необхідним є розгляд Верховною Радою України питання щодо збільшення видатків загального фонду у Державному бюджеті України на 2024 рік на 112 309,6 тис. грн, що сприятиме успішній реалізації бюджетної програми «Забезпечення засад функціонування незалежної судової влади». Це дасть конституційному органу можливість і надалі виконувати державні функції щодо забезпечення незалежності судової влади, її функціонування на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством, формування добросовісного, високопрофесійного корпусу суддів, а також удосконалювати законодавство, що регламентує діяльність судової системи України.